

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

TWEEDE DEEL

— 25 —

VIERDE HOOFDSTUK

Der Geuzen Spion

Op den vooravond van den zelfden dag zat schele Bert, in zijn kleine woning, toen een Spaansch krijgsman binnentrad.

— Weer een bevel om naar 't stadhuis te komen, wellicht... en dezen nacht moet ik op reis: den heer van Schoonewalle tegemoet, gromde de helper van den beul. De vroede heeren meenen zeker, dat ik geen ruste noodig heb.

— Goeden avond, groette de bezoeker in zulk zuiver Vlaamsch, dat hij door zijn uitspraak reeds verried, een Nederlander te zijn... klaarblijkelijk dus een Nederlander in Spaanschen dienst.

— Wie zijt ge en wat wilt ge? vroeg Bert.

— Sedert gisteren pas behoor ik tot het garnizoen van Oudenaarde en dus kent ge me nog niet, hernam de soldaat... Nu eigenlijk is het genoeg te weten, dat ik krijgsman ben...

— We zien elken dag nieuwe gezichten. Maar welk is uw boodschap?

— Ge moet op het stadhuis komen.

— 't Wemelt te Oudenaarde van krijgslieden, waarom moet een beul dan gevangenen gaan afhalen, want voor die zaak van den adellijken ketter heeft men mij ongetwijfeld noodig.

— Ik weet het niet.

— Ja, ja, Bert is de duivel-doet-al, 't is genoeg bekend. Ik ga met u mee.

Beide mannen verlieten de woning.

— Ge neemt den verkeerden weg, zei Bert. Ik heb geen lust een avondwandeling te doen.

— Langs de veste is het rustig, en ik moet ernstig met u spreken.

Nieuwsgierig volgde Bert den jongen krijgsman.

— Niemand stoort ons hier, zeg nu wat ge op 't harte hebt, sprak hij na een wijle.

— Ja, ik zal kort zijn. Op deze plaats ongeveer werd eenigen tijd geleden de zoon van den beul vermoord.

Bert verbleekte.

- Ja, ja, stamelde hij, wat bedoelt ge ?
- Niets, niets... wat deert u... de geuzen zijn toch wreede kerels om zoo'n jongen naar d'eeuwigheid te jagen, nietwaar ?
- Bert herstelde zich en zei heftig :
- De H. Petrus en Paulus en de andere heiligen wezen onze voorspraak bij God om...
- Den moordenaar te straffen, viel de ander in.
- Ja en alle Geuzen te verderven.
- Maar vooral den moordenaar te straffen, nietwaar ?
- Bert, durft gij Gods wrake over den moordenaar van den jonkman inroepen... durft gij ?
- De helper van den beul begon over al zijn leden te beven. Verschrikt staarde hij den vreemden krijgsman aan.
- Neen, Bert, hernam deze, dat durft ge niet... want gij hebt den jongen Van der Hagen gedood.
- Ik... neen... neen...
- Lieg niet ! Bert, ik ben geen krijgsman in Spaanschen dienst, maar een Geus... en ik ken uw geheim. Gij zegt, dat wij met den duivel omgaan... of ik het nu van den duivel of van een heilige weet is onverschillig, maar gij zijt de moordenaar van den zoon des beuls !
- Ge liegt... ge liegt...
- Goed, dan zal ik Van der Hagen in kennis stellen met mijn ontdekking !
- Neen, o neen... maar wat wilt ge ?
- Nu zijn we op den rechten weg Bert. Wat ik wil ? Eenige inlichtingen... en ge zult ze mij geven, of ik verraad u...
- Spreek... ik zal u vertellen wat ik weet !
- Luister goed, van 't liegen zijt ge nog niet gestorven... in alles wat gemeen en laag en slecht is, zijt ge een meester.
- Dagelijks ga ik ter kerke... Ik vast...
- In gedachten alleen, waarschijnlijk... en ge bidt, terwijl ge aan nieuwe slachtoffers denkt. Maar 't zou te lang duren eer 'k heel uw zondenregister gelezen had. 'k Wilde u alleen op 't harte drukken, mij de waarheid te zeggen, niets dan de waarheid... Langs welken weg wordt de heer van Schoonewalle naar Oudenaarde gebracht ?
- Ik weet het niet...

- Ha, ge zijt onwillig ! Goed, heden nog zal Van der Hagen alles weten...
- Neen, neen...
- Spreek dan ! Antwoord op mijn vraag.
- Langs den weg van Ronse...
- Wie begeleidt hem ?
- Spaansche krijgslieden ?
- Hoeveel ?
- Een vijftigtal...
- En hoe laat verwacht men hen ?
- Om zes ure, morgen in de vroege...
- Spreekt ge waarheid ?
- Ik zweer het u... bij...
- Ge hebt reeds menigmaal valschelijk gezworen ; moest ge mij wat voorgelogen hebben, dan weet morgen Van der Hagen wat gij wilt verzwijgen.
- Ik heb de waarheid gezegd.
- Goed ! Nu nog een waarschuwing... wij zullen trachten den gevangene te bevrijden... bemerk ik, dat ge ons verraden hebt, dan zijt ge verloren.
- Ik zal zwijgen, heer... 'k Zweer het u bij den H. Paulus...
- Ja, ja, laat er de heiligen maar buiten, die worden tegenwoordig te dikwijls lastig gevallen door hun zoogenaamde dienaren... Nog iets anders. Leeft Lysbeth Lodens nog ?
- Ja heer... tenminste ik heb niets van haar dood gehoord.
- Waarom liet Ravels haar naar dat klooster brengen ? Gij moet die geschiedenis kennen.
- Ravels is een schurk, heer, zoo waar als ik hoop zalig te worden.
- Die bevestiging zet uw woorden geen kracht bij, maar ja, ge zijt zoo gewoon leugens te vertellen, dat ge hemel of hel ter hulpe moet roepen om iets te bevestigen. Ditmaal hebt ge gelijk... Ravels is een schurk.
- Hij verleidt mij tot kwaad... ik ben in den grond zacht als een lam.
- Bert, ik ben hier niet om grapjes te hooren... Vertel me de geschiedenis van Lysbeth Lodens, hernam de ander driftig.

— Ravels heeft het meisje uit het woud naar de stad gebracht...

— Dat weet ik! Vluggen!

— Hij voerde haar naar Blommaerts huis.

— Ik weet dat ook... en pater Antonius was bij hen...

— Hij heeft hen gehuwd!

— Dat liegt ge!

— Het is waar, heer... maar de verbintenis geschiedde zonder 's meisjes toestemming.

— En is dus van geen waarde!

— Toch heeft Ravels uit kracht van dit huwelijk een deel van Lodens' goederen gekregen.

— Wat gebeurde er dan met Lysbeth?

— Na het huwelijk leidde Ravels haar naar de woning zijner moeder... deze was reeds te Gent. Wat er daar gebeurd is, weet ik niet, doch twee weken later nam Lysbeth haar intrek in 't klooster.

— Is dat alles wat ge van deze zaak weet?

— Alles, heer! Als men Ravels naar het meisje vraagt, wordt hij zoo nijdig als een spin.

— Nu een derde punt. Wat is er met Blommaerts kind, Pauwelken, geschied?... Neen, Bert, zoek niet naar leugens, ik weet genoeg om na te gaan of ge me wat wijs wilt maken, en zoo ge de waarheid verzwijgt, zijt ge een verloren man.

— Pauwelken werd door Ravels aan pater Antonius overgegeven.

— En dan?

— Men verborg 't knaapje in een klooster en voerde het na eenigen tijd naar Gent.

— En waar is Blommaerts zoon nu?

— Ik heb er niets naders meer van vernomen, heer.

— 't Is wel, Bert, nu nog eens de vermaning; verzwijg dit onderhoud!

— Ja, heer, ik zweer het u bij den Heiligen...

— Zweer niet! De Geuzen zullen den heer van Schoonewalle bevrijden, zooals ik gezegd heb. Worden we verraden, dan zijt gij de schuldige. Ge begrijpt me...

— Ik zal zwijgen als een graf. O, heer, wees mij genadig... ik heb gedood... ik was onberaden toen, maar als ge wist wat ik al geleden heb door wroeging...

— Ge toont uw berouw op vreemde wijze... ge kerft en houdt immers zoo gaarne?

— Heer, ik lijd evenveel als de arme lieden, die ik martel... maar ik doe het om boete te plegen over die misdaad... ik ben Katholiek en ben daarom overtuigd, dat kettervervolging een Gode welgevallig werk is... ofschoon 't voor mij een bron is van droefheid...

— Ellendige veinzaard, zwijg, of ik sla u neer! Ik wil u in 't leven laten en zal u niet verraden, omdat ik u nog noodig zal hebben. Ge blijft hulp-beul maar wordt tevens der Geuzen spion, begrepen? En weet ge wie u dat zegt? De roode krijgsman.

— Zijt gij de roode krijgsman? vroeg Bert hevig verschrikt. Men zegt dat gij met tooverij omgaat...

— Ge hebt gehoord, dat ik in elk geval geheimen kan doorgronden... hoewel niet alle, maar gij zult me helpen. Ik ga nu heen... ik wil ongestoord de stad verlaten, hoort ge?

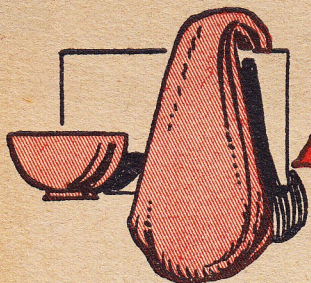
Nog bevend van angst oogde Bert een wijle den geheimzinnigen jongeling na.

— 'k Ben een verloren man, mompelde hij, maar, neen, neen,... ik moet dien rooden duivel uit den weg ruimen.

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

1926